

R-E-M-É-N-Y

SZERKESZTI: DR. MOLNÁR ERNŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV.,
MAGYAR UCCA 3. TELEFON: AUTOMATA 850—13.
ELŐFIZETÉSIDIJ EGÉSZ ÉVRE 8 PENGŐ

XVI. ÉVFOLYAM. 1. SZÁM. 1930. JANUÁR HÓ.

CSERKÉSZET.

TE CSAK TUDOD,

hogy állnak cserkészotthon dolgában a zsidó csapatok ?

— Bizony nem egyformán. Némelyiknek most, télvíz idején sincs otthona. Kedves, meleg, kandallós a budaiak hat helyiségből álló otthona, szép a Kiss Józsefék tágas tanyája, de most kapott új otthont a 310. Jókai.

— Ugyan hol ?

— A Wesselényi uccai iskola Kertész uccai frontján. Már meg is nyitották. Igazán érdemes meglekinteni az egyre növekvő, erőteljes csapat újabb fellegvárát.

— Elég tágas az új otthon ?

— No, az egész csapat mégsem fér bele ! Nem lehet mindkinek olyan otthona, amilyent most kaptak az angliai Bour-nemoult cserkészei. Ez az otthon háromemeletes épület és újonnan épült. Hogy az építési költség rövid időn belül megtérüljön, a felső két emeletet kiadták. Persze csupa ismerősnek, jó bérért.

— Telen már van hát barlangjuk, ahol meghúzódhatnak az angol fiúk. De nyáron ?

— Ó, ne félsd őket. Ugyanezek a cserkészek ugyanakkor az egyik cserkészbarát lordtól egész kis birtokot kaptak, nagyszerű erdővel, ahol a legeszményibb módon táborozhatnak !

— Szép, szép minden Angliában, a cserkészlet őshazájában, de...

— De másutt is jól megy a cserkésztestvéreknek. Ilyen téli zimankóban szállj, kérlek gondolatban Egyiptom országába...

— A rabszolgaság házába...

— Ugyan, ne mókázz mindig ! Hát csak azt akartam mondani, hogy Őfelsége, fáraó utóda közoktatásügyi kormánya révén most utaltatott ki 50.000 livre-t...

— Várj csak !.. Hiszen ez majdnem másfélmillió pengő !

— Ugy van, tudod az árfolyamot ! Hát szóval ennyit kaptak az egyiptomi iskolák cserkészcsapatái táborozás céljára... De menjünk tovább ! Itt van Argentína...

— Jó kis macskaugrás, akarom mondani, távolsági rekord !

— Ott most ünnepelték meg a cserkésznapot, de nem úgy, mint nálunk szokták, hanem úgy, hogy minden iskolában ezen a napon cserkészünnepély volt, vagy a cserkészteről tartottak előadást. A vasúteken, villamosokon, uccákon mindenütt plakát hirdette a cserkésznapot, az újságok hasábos cikkeit közölték róla és negyven ezer fehér, félbarna és fekete cserkész azon volt, hogy mindegyik legalább egy ujoncot nyerjen meg.

— No, hallod, hát nincsenek elegendő ?

— Elegendő nincsenek, amíg van csak egyetlen 12—18 éves fiú, aki cserkész lehetne. Mindenesetre kevesebben vannak a cserkészek a Szaharában, de azért vannak ott is. Holdas éjszakákon mennek kirándulni, amikor kellemes hűvös van. Hét kilométert is megtesznek ilyenkor egy óra alatt ! Azután egy-egy óázisnál megpihennek, kinyitják zsákjaikat, esznek, isznak és — elaludznak.

— Csak úgy a szabad ég alatt ?

— Igen de jól beburkolóznak fehér gyapjú burnuszaikba, hogy a hajnali hidegben meg ne fázzanak. Békésen és jóleső magányban álmodnak, csak ritkán zavarja meg őket távoli sáskavonulás.

— No, mi se zavarjuk őket !... Te, itt azonban nincs ám szaharai forróság, gyerünk a jó, meleg, kandallós cserkészotthonba !

JOE.

Barmicva- és születésnap ajándék

céljaira alkalmas

legszebb zsidó ifjúsági könyvek :

!

1. Bar Kochba. A zsidó ifjúság könyve.

2. Bar Kochba. (Új sorozat.)

3. Bar Kochba. (Újabb sorozat.)

Egy-egy kötet a legszebb zsidó ifjúsági regényeket, elbeszéléseket, mondákat, legendákat, szavalóverseket, ifjúsági szindarabokat tartalmazza.

Egy-egy kötet ára (aranyozott egészvászonkötésb.) 3 P.

4. Sass Irén: Kol Nidré. A legszebb zsidó ifjúsági regény. Ára kötve 2 P.

5. Lehmann: Dávid csillaga. Gyönyörű zsidó ifjúsági regény, Ára kötve 2 P.

6. Zsoltárok. Telekes Béla verses fordítása. Teljes kiadás 2 kötetben. Oldalas műmellékletekkel.

Ára 4'80 P., diszes kötésben 6'40 P.

7. Zengő Hárfa. A legszebb zsidó szavalókönyv. Összeállította dr. Bán Margit. Ára kötve 80 fill.

8. Ujvári Péter: A cédrusfa daliája. Zsidó ifjúsági regény. Ára kötve 80 fill.

9. Mendelssohn és II. Frigyes. Mondák a zsidó történelemből 50 fill.

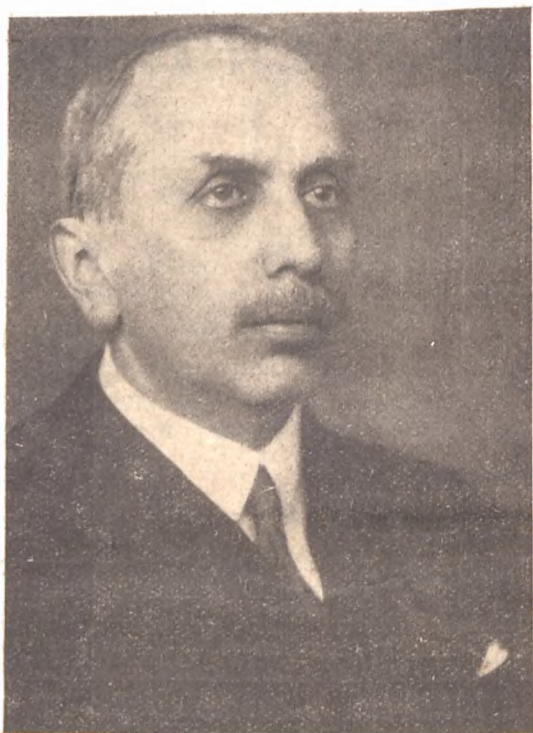
10. Sass Irén: Mirjám. Elbeszélések a zsidó ifjúság számára 50 fill.

11. Aranyhegyek kincse. — Zuzmók. Két kis regény az ifjúság számára. 50 fill.

!

Fenti könyvek a REMÉNY-nél (Budapest, IV., Magyar-u. 3.) megrendelhetők

— és minden zsidó könyvesboltban kaphatók. -

STERN SAMU

A Pesti Izr. Hittközség a múlt november hóban egyhangú lelkesedéssel Stern Samut választotta elnökévé.

**LEGÚJABB TANKÖNYV!
A Haftórák Mózes 5 könyvéhez.**

Fordította és bevezetéssel ellátta
Dr. BERNSTEIN BÉLA.

A középiskolák VII—VIII, a kereskedelmi iskolák
III—IV. osztálya számára.

Bolti ára fűtve: 4 pengő.

Megerendelhető a REMÉNY útján.

A **kitünő** **minőségű**

HUTTER כשר **SZARVAS SZAPPAN**

kapható minden fűszerüzletben és festékkereskedésben.

Gyártja a bpesti orth. hitk. rabbinátságának felügyelete alatt

Hutter József Szappangyár és Olajipar Rt.

Bpest, VII., Erzsébet körút 6. Telefon: J. 461—91, 92, 93, 94.

Mészáros Zsigmond :

Béla.

— Ifjusági regény. —

Béla és a „viaszbaba“.

Bélácska vígan járta az első elemít. Nagy kedvvel és nagy kíváncsisággal indult el az iskolába, de az iskola az első napon némi csalódást is okozott a kis elemistának. Kipirulva sietett haza, berohant egyenesen a szobámba :

— Nagyapa ! — kiáltotta. Az egész iskola semmi ! Svindli !

— Ejnye, hogyan mondhatsz már ilyet ?!

— Hidd el, nagyapa ! Egész délután nem tanultunk semmit. Leülni, felállni, kezét kulcsolni, csöndben maradni, azt én eddig is tudtam. Ezért nem kell iskolába járni ! Össze-vissza egy „maris“ dolog volt.

— És mi volt az ?

— Mikor a nevünket bemondtuk, a tanító bácsi minden név után azt mondta, hogy „tovább“. Ez azt jelentette, hogy most másik fiu következik. Egyszerre

— No, Bélu, — mondta nevetve — adok neked egy babát. Elfogadod-e?

Béla elvörösödött.

— Nem vagyok én lány, Imre bácsi Csak lánynak való a baba.

Imre tettetett nehezteléssel felelt:

— Ej, ej! Pedig szép baba ám! És szivesen neked adnám! Megmutassam?

— Én... én inkább... a Hajnalkát szeretném látni, — húzódozott Béla kicsit már sértődötten, hogy fiú mivoltában ennyire lekicsinylik.

Imre felkacagott.

— Hiszen éppen ő az a baba, akít meg akartam neked mutatni.

— Hja úgy, — lélegzett fel megkönnyebbülten Béla, — én azt hittem, hogy viaszbaba.

A dada behozta Hajnalkát, aki a fehér pólóban olyan édesen aludt, mint egy angyalka. Béla csodálkozva bámulta meg aranyhaját, rózsás arcocskáját, pici kezeit, amelyek szinte olyanok voltak, mintha cukorból lettek volna. Aztán gyöngéden ráhajolt és megcsókolla az alvó kisbaba arcát.

— Nos, elfogadnád ezt a babát? — tréfálkozott tovább Imre.

Béla nagy szemeket meresztett.

— Hiszen úgyse adná nekem Imre bácsi.

— De bizony neked adnám én.

— Mégse fogadhatom el.

— Micsoda?! Talán nem szereted?

— De szeretem, hanem honnan szereznék én

ennek az eleven babának ennivalót, meg ruhát, mikor nincs pénzem ?

— Hát ha majd nagy leszel és sok pénzed lesz, elfogadod ?

— Ha én nagy leszek, akkor már Hajnalka is nagy lesz.

— Mégis neked adnám.

— Hogyan ?

— Hát úgy, hogy — feleségül.

— Ja úgy, — mondta Béla foghegyről.

— Talán nem akarnád ? — ripakodott rá tréfás haraggal Imre.

— Hát ha majd apukám is akarná, meg az Istenke is akarja, akkor majd én is akarom, — felelte Béla titokzatosan.

— Igen ám, — szólalt meg ekkor Erzsike néni a hátunk mögött, — csakhogy az én kislányomat nem adom máshoz, mint doktorhoz.

— Lesz is én belőlem doktor, — felelte Béla önérzelesen. — Majd meglátja Erzsike néni, hogy egyszer úgy hívnak engem majd : doktor Kaufmann Béla.

— Helyes, — kacagott Erzsike. — Doktor Kaufmann Béla úrnak szívesen lesz a menyasszonya Komlósi Hajnalka kisasszony.

A kellemesen eltöltött délután emlékével lelkünkben hazafelé indultunk Bélával. Jó darabot mentünk már szóltanul, mikor megszólalt az én kis unokám :

— Nagyapa, igazán a menyasszonyom nekem

a Hajnalka ?

— Imre bácsi mondta, — feleltem mosolyogva.

— Akkor szorgalmasabban kell tanulnom.

— Miért ? !

— Hiszen megígértem Erzsike néninek, hogy doktor leszek ! Szép kis szégyen volna, ha nem tudnám az ígéretemet beváltani.

És ezzel a megjegyzéssel ugyidőre lezáródott Béla „völegénységének” története.

Tóra.

Egy napon Béla nagyon érdeklődött a templomban lévő Tóratekercsek iránt. Részletesen kikérdezett engem, hogy miből is van az, milyen az anyaga, hogyan készül és ki készíti. Elmondtam neki mindazt, amit tudtam.

— Nagyapa, — mondta erre Béla, — én szeretnék egy Tórát készíteni magamnak. Csak egy egész kicsi Tórát, a magam és barátaim számára, akikkel azután idehaza együtt olvasnánk a Tórából, mint a felnőttek a templomban.

— Jól van, — feleltem — próbáld meg De előre megmondom, hogy az igen nagy munka lesz ám.

— Óh én nem sajnálom a fáradságot, nagyapa. És milyen öröm lesz az, ha itthon az én szobáskámban berendezhetek magamnak egy kis templomot. Nagyapa kérem, tessék nekem venni papírost . . .

Addig könyörgött, amig láttam, hogy komolyan veszi a dolgot és csakugyan beszereztem neki

néhány ív jó erős papirost. Béla nagy örömmel kezdett a munkához. Magához hívta két barátját, akik szintén igen gondos zsidó nevelésben részesültek és csaknem olyan járatosak voltak a héber tudományokban, mint Béla. — Nemcsak a héber nyelvet beszélték, nemcsak a pontosan héber olvasásban voltak különösek, de a héber betűket is olyan szépen irták, mint a hivatásos tóráírók.

Három kis könyvet irtak a fiuk. Az egyikben voltak az ünnepi imák, a másikon a böjti és félünnepi imák és a harmadikban — ezt Béla írta — minden szidrának első fejezete volt benne. Mind a három könyv valóságos kis remekműnek sikerült. Ami kárpitos és esztergályos munka volt rajtuk a megíráson kívül, azt is Béla vállalta magára. Bámulatos türelemmel faragta ki fenyőfalécekből a frigyszekrényt. Szögekkel és kis rézkapcsokkal két ajtócskát illesztett bele, az ajtócskákat szépen díszítette. Két pompás mogen-dóvidot faragott ki rajta, csak úgy szabadkézből, de olyan ügyesen, hogy becsületére vallott. Azután megindult a gyűjtés a kis „templomosok” között a frigyszekrényre való selyemfüggöny érdekében. — Csokoládéról, színes golyóról, moziról és minden egyéb „gyerekség”-ről lemondtak két héten át és két hét múlva ott diszelgett a biborvörös selyemkárpit a miniatűr frigyszekrényen. Természetesen volt nagy öröm a fiuk között, de még az én szememben is kicsillogott a meghatódás könyve. Különösen akkor, amidőn láttam, milyen áhítattal olvasnak a Tórából szorgalmas kis hangyáim és

szép példájuk mint vonz egyre több és több hivat a barátok köréből. Napról-napra bővült a kis „kile”, hamarosan annyian voltak, hogy nem jöttek zavarba egy „minjan” összeállítása miatt.

*

De nem volna igazságos dolog, hogy én, aki Béla erényeit ilyen szép szavakkal írom le olvasóim számára, — megfeledekkezzem Béla hibáiról. Mert hibái Bélának is vannak, (hiszen nincsen hibánélküli ember a földön) és ezek a hibák gyakran kisebb-nagyobb csinytevésekre csábítják az én okos kis unokámat. Ámhowy milyen becsületes bátorsággal áll helyt Béla az elkövetett hibákért, azt itéljék meg olvasóim saját maguk.

*

Egy vasárnap délután beállított hozzánk Berger bácsi, a szomszédunk.

— Panaszom van Bélára — mondotta.

Béla éppen a szobasarokban ült és leckéjét tanulta. Mikor ránéztem, mélyen elpirult és még lejjebb hajtotta fejét.

— Valami csinyt követett el Béla, Berger bácsi? — kérdeztem én.

— Csinyt bizony, még pedig olyan csinyt, amelyik kárt okozott. Úgy történt, hogy . . .

— Bocsnát, Berger bácsi, hogy félbe szakitom. — szóltam én közbe, — nekem Béla semmiféle csinyt be nem vallott. Így hát azt hiszem legjobb lesz, ha ő maga mondja el az esetet, legalább alkalma nyílik egy mulasztást helyrehozni.

Kissé szigorúan csengett a hangom. Béla jól tudta, hogy a hazugság, vagy a gyáva ellagadás mindennél jobban felbosszant engem. Szó nélkül letette hát a könyvét és odajött hozzám.

— Ne gondold, nagyapa, hogy valamit el akartam tagadni előtted. Megvallottam volna ezt a csínyit is, de úgy gondoltam, jobb lesz akkor, ha már helyrehoztam a hibát, amit elkövettem.

— No azt bajosan hozhatod helyre a saját erődből! — kétkedelt Berger bácsi.

— Halljuk, mi történt!

— Mult szerdán, — kezdte Béla halkán és szégyenkezve, — egy csomó barátommal jöttem haza az iskolából. Köztük volt a Sági Ernő is, az a fiu, akiről már annyit meséltem nagyapának. Sági Ernő igen veszekedő és kötekedő természetű. Nevelve és vidáman jöttünk hazafelé, mikor Sági egyszerre csak minden ok nélkül megütötte Katz Alit, aki egy gyöngye és beteges fiu. Katz Ali szemét elöntötték a könnyek, mert Sági Ernőnek kemény öklei vannak ám.

— Miért bánlod Katzot? — kérdeztem, — mikor ő hozzád se nyúlt.

— Semmi közöd hozzá!

— De igenis, van közöm hozzá! Katz nekem barátom, és különben is, aki gyöngébbet üt, az gyáva!

Sági Ernő elvörösödött a dühtől.

— Én nem vagyok gyáva! Kikérem magamnak! És ajánlom neked, hogy vond vissza!

— Nem vonom vissza!

— Te! — kiáltotta ekkor fenyegetve — vigyázz!

— Én nem ijedek meg tőled! — mondtam és

a szemébe néztem.

Ennél a párbeszédnél éppen hazaértünk és itt a mi kapunk előtt álltunk. A Berger bácsi kis fia a kapu előtt játszott egy talyigával. Látszott rajta, hogy nagyon örül a játéknak, mert a talyiga még egészen új volt és szép fényesen csillogott, ahogy a boltból kihozták. Én éppen be akartam lépni a kapun, mikor Sági Ernő nekem ugrott és meg akart ütni. Én nem akartam verekedni az utcán, mert tudtam, hogy ez nagy neveletlenség és egyáltalában nem illik intelligens gyerekekhez. Két lépést hátráltam tehát, de Sági csak követett. Egyszerre csak meglökte a vállamat, én félre akartam ugrani, de nem néztem, hogy hova. Kicsit megcsúsztam és féllábammal ráugrottam a Berger bácsi kis fiának talyigájára. A kereke azonnal kitörött. A kis fiu elkezdett sirni és mielőtt még szólhattam volna, összeszedte az eltörött talyigát és elszaladt. Sági Ernő pedig gúnyosan nevette.

— No, ezért legalább jó „bunyót“ kapsz otthon. Az a talyiga bizony szép összegbe kerülhetett!

És nevetve elment. — Így történt, nagypapa.

— Igen, — felelte Berger bácsi, — az én kis fiam is körülbelül így mondta el. Azt persze nem tudhatta, hogy miért lökdösődtek a „nagy fiuk“ és én magam sem gondoltam volna, hogy ilyen oka volt Bélának a védekezésre. Azt hittem, pajkosságból történt. De ha így van, akkor már nem is mond-

lam semmit.

— Nem úgy van az, Berger bácsi, — feleltem én, — önnek Béla kárt okozott és nagy hiba volt tőle, hogy nem vallotta ezt be. Mibe került az a talyiga?

— Nem, nagypapa, — kiáltott most Béla, — hagyj rám a dolgot! Én helyrehozom.

— Hogyan? — kérdeztük meglepetve.

— Én megjavítom a talyigát. Ha Berger bácsi ma be nem jön, holnapra már készen is lett volna.

— Ugyan!

— Igen, igen! Tessék csak idenézni!

Tanulóasztalának fiókjából kivett egy vadonatúj, szépen kifaragott kereket, szögeket, kis kalapácsot és mindennemű szerszámot.

Berger bácsi elámult, én azonban szigorúságot tettem:

— Te csináltad ezt a kereket?

— Én.

— És honnan vettél pénzt fára meg szerszámra?

— Összegyűjtöttem az uzsonnapénzemet.

— Tehát öt napig nem etél uzsonnát?

— De ettem. Csakhogy itthon kértem anyámtól kenyeret.

— Mért nem kértél inkább apádtól pénzt szerszámra?

— Mert kenyeret illik kérni, de pénzt nem. Pénzt csak kapni illik, vagy megkeresni.

Berger bácsi nem tudta tovább türtőztetni elragadtatását. Megölelte és homlokon csókolta Bélát.

— Brávó Béla, — mondta kézszorítással, — ez férfias beszéd volt!

Azután megnéztük a kereket. Ügyes, derekas munka volt.

— Meglátja, uram, műasztalos lesz ebből a fiúból! — mondta Berger bácsi.

— Én azt hiszem, doktor akar lenni! — feleltem és Bélára pislantottam. Béla elérte, hogy Hajnalkára céloztam.

— Majd meglátjuk még, nagypapa, hogy hova segít a jó Istenke! — felelte elvörösödve és visszament a könyve mellé.

Másnap délután pedig felszerelte az új talyigakereket.

Béla barmicva lesz.

Teltek-multak az évek. Tanulással, munkával, szórakozással illantak tova a hosszú-hosszú hónapok, észre sem vettük és ime, nagy fiú lett Bélából. Komoly, okos, szorgalmas harmadik gimnázista.

Közeledett a barmicva ideje. Visszaemlékszem még a magam barmicvajára, a kedves izgalmakkal teli napokra, amikor úgyszólván álom nélkül virrasztottam át az éjszakákat és minduntalan az eljövendő nagy nap eseményeit próbáltam felidézni. Béla barmicvajának előkészületei éppen ilyen izgalmakkal töltöttek el. Azon vettem magam észre, nem alszom, szórakozott és ideges vagyok a tervezésektől, mint egy... mint egy barmicva. Ezzel szemben Béla oly nyugodtan aludt és oly közönyös arccal folytatta

napi munkáját, mintha semmi sem várna rá. Ezt megérteltem, mert bizony Béla fáradt volt. A magasabb osztályok tanulmányai és az ezzel párhuzamosan folytatott héber tanulmányok csaknem minden percét elfoglalták, de ezenfelül mindig tudott magának időt szakítani kedvenc szórakozása, a faragás számára is, amely szórakozása minden fáradságossága dacára is nagy örömet okozott Bélának. Nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy egy esztendő óta házitanítója volt Komlói Hajnalkának és ezt a feladatát a leglelküismeretesebben végezte. Gyakran két-három óra hosszát is ott időzött Hajnalkáéknál és mikor kipirulva hazajött, boldogan ujságolta :

— Hajnalka szorgalmasan tanul, nem kell sokat vesződni vele. Óra után pedig eljátszunk egy-egy zongora-hegedű darabot, Hajnalka gyönyörűen zongorázik. Imre bácsi és Erzsi néni mindig megtapsolnak bennünket.

De ezeket a kedves órákat drágán kellett megfizetnie Bélának. Ha Hajnalkáéknál eltöltötte az időt, gyakran az esti órákból kellett pótolnia azt, hogy saját leckéjét is elvégezhesse. Nem csoda hát, ha azonnal elaludt, amint ágyba került és nem fecsérelte ábrándozásokra a drága időt. No de én, amint már mondtam, helyelte is ábrándoztam.

De hogyan is ne! Legelső unokám barmicvá-ünnepélyéről volt szó, amit én ritka fénnel akartam megülni — ha módunkban lett volna. De bizony nem voltunk gazdagok és be kellett érnem olyan

ünnepélyel, amilyen szegényes erszényüinktől tellett.
Néha megkérdeztem Bélát:

— Készülsz-e a barmicvára?

— Nekem nem kell külön készülnöm, nagyapa,
— felelte ilyenkor, — hiszen minden nap tanulok
veled Bibliát, te magad is tudod, mennyire vagyok
vele.

— Jól van! De a beszéd, a beszéd!
Béla legyintett.

— Az is meglesz.

— Hozzáfogtál már?

-- Még nem. Ráérek.

• Az igazat megvallva, kissé idegesített Béla nagy-
nyugalma. Elvégre azt akartam, hogy magvas és
szép beszédet vágjon ki, a fiú pedig a fülebolját se
mozgatta. Mi lesz velünk, ha utolsó percben össze-
csap valami hebehurgya dolgot és — szégyenszemre
felsül vele? Nem, erre gondolni sem akartam. De
hiába volt minden noszogatás. Béla még az utolsó
héten is azt mondta: ráérek még. Ez a „ráérek még“
volt oka, hogy én nem vártam olyan zavartalan öröm-
mel Béla barmicváját, mint kellett és illett volna.

Egy napon így szólt hozzám Béla:

— Nagyapa, tegnap tudtam meg, hogy Hajnal-
ka születésnapja véletlenül összeesik az én barmic-
va-ünnepélyemmel. Születésnap ajándékot kellene
venni Hajnalkának.

— Jó, hát kérd meg apádat, hogy vegyen neki
egy babát.

Béla nevetett.

— Már nem játszik babával.

— Hát akkor mit vegyünk neki? Selyemharisnyát?

Béla megint nevetett.

— Még nem visel selyemharisnyát.

Erre én kissé dühös lettem.

— Ördög vigye a nevetéset! Öreg ember vagyok én, mit tudom én, mint kell venni egy kis leánynak születésnapi ajándékba? ! Jobb lesz inkább, ha a barmicva-beszédeden töröd előbb a fejedet!

Béla megint csak nevetett: .

— Ráérek még, nagypapa!

De erre aztán annyira megdühösödtem, hogy kimentem a szobából és jól becsaptam az ajtót.

Eljött a várvavárt nap. Ott ültünk a templomban. Béla mellettem és Béla mellett az apja. Apa és nagypapa bizony, mi tagadás benne, szorongott egy kicsikét, de Béla vadonatúj talizsában (az én ajándékom volt) olyan nyugodtan ült, mint egy felnőtt férfi.

Következett a maftir. A kántor emelt hangon hívta fel Bélát a Tórához. Béla egyenes tartással, gyors lépésekkel ment fel, szép hangosan elmondta az áldást és a Haftára került sorra. Folyékonyan, hangsúlyozottan csendültek fel ajkán az őszavak, látszott, hogy minden szót ért és a szöveg értelmével is teljesen tisztában van.

Mikor lejött az almemorról, sokan meggratuláltak. Komlósi Imre pedig szinte könnyezve szorította a karjába:

— Na, vőmurem, — tréfálkozott meghatott hangon, — látom már, hogy nem fogsz szégyent hozni rám.

Délután házukban gyülekeztek a vendégek. Sok szép értékes ajándékot hoztak, többek között egy nagy, masszív lombfűrész készletet (ezt Komlói Imre ajándékozta), néhány gyönyörű könyvet, egy tefillint, stb. Hajnalka is eljött rózsaszín ruhácskájában, mint egy fakadó rózsabimbó és pironkodva nyújtott át Bélának egy kis fekete bőrtokot.

— Kedves Béla — mondta kicsit remegő hangon, — te már oly sok órát adtál nekem és apuskám azt mondta, hogy azok az órák aranyat értek. Engedd meg tehát, hogy én most viszonzásul egy aranyórát adjak neked.

Béla szinte szédülve nyitotta ki a tokot és bizony — ott volt benne a gyönyörű aranyóra. Födélebe belevésve: Bélának — Hajnalkától. Bélát anynyira meghatolta ez a figyelem, hogy szinte csak dadogva tudott köszönetet mondani.

Vidám hangulatban ültük körül a hosszú asztalt és hozzáláttunk a finom, bár szerény uzsonnához. Vendégeink kitüntető kedvessége azonban újabb meglepetést tartogatott számunkra. Az előszobából előkerültek az ajándékba hozott gyümölcsök, sütemények, likőrös üvegek úgy, hogy a szerény uzsonnából utóbb valóságos lukullusi lakoma lett. A jó kedvű társalgás egyszerre csak megakadt; Béla állott fel az asztalnál, jelezve azt, hogy beszélni akar.

Néhány éve már, hogy ez a beszéd elhangzott, de még ma is világosan emlékezetemben él minden szava:

— Drága, jó szüleim és mélyen tisztelt kedves vendégek! — kezdte beszédét Béla. — Mai napon, mikor átléptem a játszi gyermekkor küszöbét, úgy érzem, hogy eleven erővel, mint egy képsorozat támad fel bennem szent Irásunk szava: „Mózes ki vezette a népet a sátorból, ők pedig megálltak a hegy lábánál“.

— Ezek az örök szavak Izrael népére vonatkoznak, de vonatkoznak e pillanatban az én csekély személyemre is. Drága jó szüleim, drága jó tanítóim voltak az én Mózesem, akik elvezettek engem a gyermekorból ide, az Úr színe elé. Most itt állok a hegy lábánál, előltem az égbetörő hegycsúcsokkal, amely fölött a magasságos Isten trónol. Tudom, mi a kötelességem: dolgozni, küzdeni, felküzdeni magam a hegycsúsig, Isten közelébe.

— Nem vagyok már gyermek, tudom, hogy ez az út nehéz lesz, küzdelmekkel és megpróbáltatásokkal teljes, de páncélom és pajzsom lesz az Úr neve, az ő szent nevében nekem könnyű lesz minden teher, rövid minden út és édes minden megpróbáltatás,

— Célom az, hogy igaz emberré és igaz zsidóvá legyek. Minden tehetséggel küzdeni fogok érte, hogy elérhessem azt a helyet, amelyet az Úr számomra kijelölt az életben. Tudással és szívjószággal, szerénységgel és törhetetlen ambícióval fogok küzdeni érte, hogy önérzetes ember és önérzetes

zsidó lehessenek mindig.

— Isten kegyéért könyörgök ezen a napon, hogy módomban legyen egykor meghálálni szülőim-jóságát, tanítóim, rokonaim, ismerőseim irántam való szívességét és hiszem, eljön egyszer a nap, amikor hasznára dolgozhatok népemnek és az egész emberiségnek... Ámen.

Ez a rövid, de szívből jövő és lelkes hangú beszéd nagy hatást gyakorolt vendégeinkre. Tapsolták, éljenezték Bélát, aki alig győzte megköszönni az ünneplést. Majd pedig én kaptam két karomban a kis „ráérek még” szónokot:

— Hol a beszéd kézírata?

— Miért, nagyapa?

— Add ide nekem, el akarom tenni emlékebe.

— Jaj, azt nem lehet nagyapa...

— Hogy-hogy „nem lehet?”

— Mert... mert én ezt a beszédet most eszeltem ki, — nevetett vidáman Béla és már tovább is állott. Hajnalka mellett ugyanis megüresedett egy szék az asztalnál...

A varrókészlet.

Másnap délután Hajnalka állított be hozzánk az inas és egy magas, keménykalapos úr társaságában. Hajnalka barátságosan hozzám szaladt és nyakamba borult:

— Bácsi kérem, — kezdte csicsergő hangján,

— ha tetszene tudni... a Béla... a varrókészlet... a Schlosser bácsi...

Persze egy szót sem értem a nagy lelkendezéstől, de hiszen így szoktak járni a kislányok, ha nagyon gyorsan, nagyon sokat akarnak mondani. Végre is nem mondanak semmit. De szerencsére ott volt a keménykalapos úr.

— Schlosser Gyula vagyok, — mutatkozott be nekem — kedves uram, én tulajdonképen az ön Béla unokája ügyében jöttem.

Erre kissé megijedtem. Még élénken eszemben volt Berger bácsi egykori látogatása, aki szintén „Béla ügyében” jött. De akkor még Béla kislány volt, ma pedig — nem egykönnyen bocsátanám meg neki, ha valami gyerekes csiny derülne ki róla!

Ámde Schlosser úr folytatta:

— Nekem Budapesten egy nagy műasztalos gyáram van, — mondotta — nagyon szép és igazán művészi dolgok készülnek ott. Valamikor én magam is a gyalupad mellett állottam, mert szegény fiú voltam, de tehetséggel, munkával és Isten segítségével sikerült magam igen jó sorba felküzdenem. Meg tudom ítélni és meg tudom becsülni a tehetséget és tudom, hogy annak az embernek, aki egy ipari pályán tehetséggel működik, annak az embernek nyitva áll a meggazdagodás útja. Éppen azért meg akarom kérni önt, hogy nem lenne-e kedve az ön unokájának beállani az én gyáramba? Biztosítom, hogy fényes jövő várna reá . . .

Azt hittem, hogy rosszul hallok. Béla álljon be egy asztalosgyárba, ahol szép jövő vár reá? Hogyan? Honnan tudja ez az úr, hogy Bélának te-

hetsége lenne hozzá ?

— Kedves uram, — kezdtem — az ön ajánlata nagyon megtisztelő, de talán nem tudja ön, hogy Béla gimnáziumba jár ?! Én azt hittem, hogy egykor tehetséges ügyvéd, vagy orvos lesz belőle...

— Honnan gondolta ön uram, hogy tehetsége az orvosi vagy ügyvédi pálya felé vonzza ? Adta már valami tanújelét ennek ?

— Nem... nem... de hát... annak, hogy tehetséges műasztalos lesz, tudtommal szintén nem adta tanújelét

— Nem-e ?! Hiszen éppen azért jöttem, mert bámulatba ejtett a varrókészlet...

— Melyik varrókészlet ?

— Amelyiket Hajnalkának csinált születésnap ajándékul...

— Hajnalkának ?... Ajándékul ?...

Egyik ámulatból a másikba estem. Schlosser úr elvette az inástól a csomagot. Mi volt benne ? Egy remekműű kis ládikó. Pompás rószafaragásokkal díszítve, gyönyörűen megmintázva, olyan különös formájúra, amilyent még magam sem láttam. A teteje boltozatos kis kupolácskát alkotott és egy finoman kifaragott gombocskával volt díszítve, zár helyett pedig egy elmés és pompás kis fakilincs volt rajta, oly csöpp és oly precíz, hogy szinte csodálkoztam, miképen lehetett ezt emberi kézzel kifaragni.

Majdnem felkiáltottam meglepetésemben :

— Ezt Béla csinálta ?

— Igen, — felelt Hajnalka. — Nekem el is

magyarázta, hogyan rajzolta meg előbb papiroson és miképen készítette el azután fából. De én bizony még utána mondani sem tudom.

Mintha csak hívták volna, e szavaknál Béla lépett a szobába. Egyszerre kérdésekkel rohantuk meg én is, Schlosser úr is. Persze azonmód kitálaltuk neki a derék gyáros ajánlatát is. Béla komolyan végighallgatott bennünket és nem felelt azonnal.

— Úgy tudom, — vetettem közbe, — hogy te doktor akarsz lenni? — És közben Hajnalkára néztem.

Béla már nem pirult el.

— Igen, megígértem Erzsike néninek, hogy doktor leszek, — felelte elgondolkozva, de a Schlosser úr ajánlata mégis meggondolkozttat. Úgy vélem, hogy a modern iparosnak manapság művelt embernek is kell lennie . . .

— Szóval lenne kedved hozzá, hogy iparos légy?

— Igen, — felelte Béla?

— És miért?

— Mert én gazdag ember akarok lenni, nagy-apa. Ne érts félre, nem vagyok pénzsóvár, de tudom, hogy a gazdag ember sokkal több jót tehet embertársaiért, mint a szegény. És elsősorban is azt akarom, hogy ti, drága családom, jólétben és gazdagságban éljetez az én keresményemből.

Schlosser urat egészen elragadták Béla komoly szavai. Nekem könnyek gyűltek a szemembe. Hajnalka pedig vidáman tapsolt.

Este Schlosser úr és Komlósi Imre bevonásával

családi tanácson vitattuk meg Béla ügyét. Legnagyobb meglepetésemre mindenki, még Béla édesanyja is Béla választása mellett szolt. Abban állapodtunk meg, hogy Béla tovább járja a gimnáziumot és egyelőre kétszer hetenként délután 4—4 órát tölt Schlosser úr gyárában, a tulajdonos mellé besztva.

— Leginkább a bútortervezést fogom Bélánál szorgalmazni, — mondta Schlosser úr, — mert úgy látom, ehhez bámulatos érzéke van. A ládikó formája legalább is azt mutatja.

— Igaz is, — szoltam, — a ládikó ! Miért nem szoltál nekünk te kis gézengúz, hogy elkészited ?

— Mert azt akartam nagyapa, hogy meglepetés legyen belőle.

— Lett is !

— Lett bizony még a magam számára is. Sohasem hittem volna, hogy az a ládikó fog helyettem pályát választani !

Hajnalka leányszobája.

Ismét elmúlt öt tavasz és öt tél. Ötször nyílt és, ötször hervadt az erdő, megváltozott minden... még Hajnalka is. Nagy leány lett belőle, tizenhárom esztendőös gimnázista kisasszony.

Komlós Imre napok óta törte a fejét, hogy mit is vegyen ajándékba Hajnalka tizenharmadik születés napjára. Végre is Erzsike néni döntötte el a dolgot :

— Veszünk Hajnalkának egy szép fehér leányszobát.

S még ugyanazon a napon telefonáltak is Schlosser úr gyárába, hogy csináltasson Hajnalka részére egy szép fehér leányszoba-bútort.

— Olyan szépet készítették Hajnalkának, — mondta Schlosser úr, — hogy mindenki csodálkozni fog rajta.

Hajnalkának természetesen fogalma sem volt a gyönyörű ajándékról.

* * *

Ebben az esztendőben járta a gimnázium nyolcadik osztályát Béla. Szorgalmasan készült az érettségire, de azért egyellenegy „inasnapot“ sem mulasztott volna el Schlosser úr gyárában. Napról-napra, óráról-óra jobban megkedvelte hivatását, azt a szorgalmas és szép életet, amely a gyárban eléje tárult, a gépek kattogását, a rengeteg gyönyörű bútordarab készítését, amelyek úgy tűntek fel neki, mint a mese. És Schlosser úr különös gondot fordított kis „diákinására“. Maga mellett tartotta, beavatta őt terveibe, sőt megtörtént nem egyszer az is, hogy egy-egy egyszerűbb bútordarab tervezését őt bízta meg. Ezek az önálló tervezetek módfölött büszkévé tették Bélát. Nagy rajztömbjét, amely különböző rajzzal volt tele, ilyenkor hazavitte a gyárból és otthon gyakran éjfélig is rajzolt, radirozott, újra rajzolt, egészen addig, míg olyanra sikerült a rajz, amilyenre ő akarta, hogy sikerüljön. Schlosser úr eleinte még itt-ott javított a rajzon, de utóbb hibátlanul sikerült mind és Béla a

tekintélyes műiparos teljes elismerését kiérdemelte.

Egy napon szokatlanul izgalottan jött haza Béla a gyárból. Nagy rajztömbjét ismét hóna alatt cipelte és mi tudtuk, hogy újabb tervezéssel bízták meg. Vacsora után magára hagytuk, azt gondoltuk, hogy éjfélután, úgy mint máskor, most is lefekszik. Milyen nagy volt azonban meglepetésünk, mikor még éjfélután három órakor is kivilágított a villanyfény Béla szobájából. Így ment ez másnap is, sőt harmadnap is. A negyedik napon azután megkérdeztem Bélát:

— Nem megy a munka, fiam?

— De megy, nagyapá... hanem ilyen nagy munkát még nem csináltam és... kicsit lassan megy...

— Hát mi is készül tulajdonképen?

Béla titokzatosan elmosolyodott.

— Két hét múlva látni fogod, nagyapa. Addig kérlek légy türelemmel... Meglátod, az örömed is nagyobb lesz majd ezáltal.

Nem szívesen bár, de abbahagytam a kérdőzködést. Ellenben gyerekmódra furdalt a kíváncsiság, miben is törheti a fejét az a „lurkó“. Lurkó? — édes Istenem, olykor szinte elfelejtettem, hogy az én Béla unokám, ez a hosszúlábú, jól megtermeit, tizennyolc esztendősen legény bizony nem lurkó többé. Dehát ilyen a nagyszülői szív, Bélának maholnap kiserked a bajusza és én még ma is úgy becézgetem néha, mint egy kis babát...

Közben érkezett a karácsonyi vakáció ideje is. Béla már az első napon kora reggel elment a

gyárba, ott maradt délig, délután is visszament és este hat óráig. Sejtettem, hogy ez a szorgalmas gyári munka is összefüggésben van a rajzolással, de megígértem Bélának, hogy nem kérdezősködöm tovább, pedig már alig győztem türelemmel a hallgatást.

Végre egy napon így szólt hozzám Béla :

— Nagyapa, légy szives, kísérsz ki engem ma a gyárba

No, gondoltam magamban, itt van a titok várva-várt nyitja. Sietve kaptam a meghíváson és hamarosan ott voltunk a nagy, sokablakos gyárépület előtt. Ami legelőször meglepett, az volt, hogy Bélát a portástól kezdve mindenki ismerte a gyárban és olyan tisztelettel nevezte „tervező úrnak“, hogy ez nekem is imponált.

Az irodában, amely több hosszú, nagy üvegablakos, sok íróasztalos teremből állott, Schlosser úr jött elénk :

— Jöjjön, jöjjön uram — fogadott — és legyen büszke az unokájára.

Lementünk az egyik munkaterembe, ahol már készen állottak a szebbnél-szebb szobaberendezések. Ami legelőször megkapta figyelmemet, egy csodálatosan szép fehér leányszoba bútor volt. Olyan finom és törekeny bútordarabok voltak, hogy szinte cukorból készítettnek látszottak. Művészi faragás díszített minden darabot, remek rózsakoszorúk és kicsiny, pufók angyalfejek.

— Valóságos műremek ez a szoba. Vajjon ki számára készült ?

— Komlói Hajnalka számára — felelt mosolyogva Schlosser úr.

— És ugyan ki volt az az iszenáldotta művész, aki ezt megtervezte?

— Itt áll ön előtt, uram.

— Ön volt az, Schlosser úr? Gratulálok.

— Jól van, uram. Elfogadom a gratulációját, de csak úgy, hogy azonnal továbbítom Bélának. Mert tudja meg, hogy az ő agyában született meg ennek a remekműnek a terve...

Egy pillanatra szinte megnémultam a bámulattól. Szótlanul öleltem magamhoz Bélát.

— Hogyan is tudta ezt megcsinálni, édes fiam?

— Nem egyedül csináltam, — felelt mosolyogva Béla, — valaki segített.

— Kicsoda édes fiam?

— Az én mindenható jó Istenem, nagyapus! — felelte Béla, de már ekkor az ő szemei is telve voltak könnyekkel és könnyezve borult az én öreg vállaimra...

Az Országos Rabbiképző Intézet Bacher Vilmos Köre a Remény olvasói számára szerényigényű, lelkiismeretes házitánítókat közvetít mind az elemi és középiskolai, mind a héber tárgyak korrepetálására. Akik gyermekeiket zsidó szellemben akarják nevelni, a házitánítást ne bízzák másvallásúakra, hanem forduljanak bizalommal a Bacher-Kör elnökségehez (VIII. Rókk Szilárd ucca 26. II. em.)

A Pro Palesztina Szövetség sikerült chanukai gyermekmalinét rendezett dec. 29-én a Kamara-mozgóban. A bő programban *Kellner Zsuzsa*, *Kohn Éva* és *Schönfeld Zsuzsi* nagyon szépen táncoltak, *Friedmann Hella* gyönyörűen szavalt, *Edelstein Lili* mozgásművészeti szcenizációi nagyon leszettek, *Edelstein Évi* temperamentumosan konferált. A szép rendezés *Patai Éva* érdeme.

אדמת צרפת

„CERES“ ÉTELZSÍR

a szokott kiváló minőségben minden fűszer-
csemege- és élelmiszerüzletben kapható.

Hutter József szappangyár **Olajipar Rt.**

Budapest, VII. Erzsébet körút 6.

Telefon: József 461—91, 92, 93, 94.

Tíz év múlva.

Ma pedig a főváros egyik legnagyobb műbútor-
gyárának cégtábláján ez olvasható: Schlosser Gyula
és dr. Kaufmann Béla műbútorgyára. Mert Béla,
természetesen, meg akarta tartani Erzsike néni-
nek tett ígérését, aki viszont megtartotta saját ígérését és
felelősként adta hozzá az aranyhajú, bájos Hajnalkát.

Béla egyike a legismertebb és legműveltebb
nagyiparosoknak. Az ő általa tervezett bútorok dí-
szítik a főnemesség és a pénzüjedelmek pazar szo-
báit; ha előkelő szálloda vagy klubhelyiség bebú-
torozásáról van szó, elsősorban is Bélára gondolnak,
aki izléses és művészi dolgaival versenyen felül áll.

Ám, ha Isten meghallgatta Béla minden óhaj-
tását és teljesítette azt, viszont Béla sem feledkezett
meg arról, hogy mindent Istennek köszönhet. Az
Írás szent szavait, hogy: „Három dolgon áll a világ,
a Tórán, az istentiszteleten és a jótékonyságon”, szó-
szerint betartotta. Szabadóráiban elmélyedt a Biblia
örök igazságaiban, onnan merítve erőt magának az.

élet küzdelmeihez, szorgalmasan eljárta a templomba, ahol buzgó imádsággal adott hálát Isten nagy jószágáért és a jótékonyságot úgy gyakorolta, mint egy fontos kötelességet.

Munkásainak atyja és barátja lett egy személyben. Gondoskodott róla, hogy érdeme szerint mindenki megfelelő fizetésben részesüljön és még családjaikról is gondoskodott.

Esküvőjére a gyár egész személyzete hivatalos volt. Zsúfólásig megtelt a templom örvendő emberekkel, mert a jó ember örömeiben mindenki őszinte örömmel vett részt. Béla pedig ekkor sem feledkezett meg arról, hogy mi a zsidó kötelesség. Tekintélyes összegeket adott jótékony célra, gyermekmenzát állíttatott fel, ahol szegény gyerekek ingyen ebédet kaptak, utóbb pedig megvetette alapját egy aggokházának, ahol elöregedett iparos-emberek találtak otthonra a munkaképtelenség sanyarú napjaiban.

A házon aranybetűkkel ez áll: Dr. Kaufmann Béla — Iparos Otthon. Alatta pedig ugyancsak aranybetűkkel szép, díszes héber mondat; az, amelyet föntebb idéztem, hogy „három dolgon áll a világ . . .“

És aki ott belép, zsidó vagy keresztény, áhítattal emeli meg kalapját a zsidóság eme örök-szent tanításának fensége előtt . . .

Ez Béla története.

Mindenfelől.

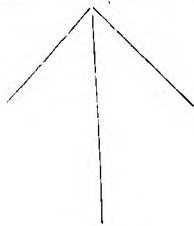
Egy társaságban a különböző vallásokról folyt a vita. Egy jelenvolt matematikus dülöre akarván vinni a kérdést, azt mondta, hogy ő kiszámítja, melyik vallás ér többet. Egy a társaságban volt katolikus hívőt arra kért fel, hogy vallásának értékét fejezze ki egy bizonyos számmal. De mert az eredményre teljesen azonos, hogy kisebb vagy nagyobb számmal számolunk, hogy a társaság türelmét próbára ne tegyék, gyorsabb számítás végett kisebb számot mondjon. Erre az illető vallásának értékét 50-nel fejezte ki, lévén vallása alapítója egyik nevének — Nazaretbeli — kezdőbetűje héberül 50 számértékű, amit a számlantánár így jelölt: $\frac{1}{50}$. Egy zsidó meg vallásának első tanítója — Móserabbenu — kezdőbetűjének számértékével 40-nel jelezte vallása értékét, amit a tanár úr viszont így jelölt meg: $\frac{1}{50 \cdot 40}$. Egy református, mivel vallása alapja Három-Egy, 3-as számban állapította meg vallása értékét, amit a matematikus emigy jelölt: $\frac{1}{50 \cdot 40 \cdot 3}$.

Most a Δ 3 csúcsa mellett levő számokat egymással külön megszorozzuk:

$$\begin{aligned} 40 \times 3 &= 120 \\ 50 \times 3 &= 150 \\ 50 \times 40 &= 2000 \end{aligned}$$

Radion

egymaga mos!

Gyártja:

HUTTER JÓZSEF

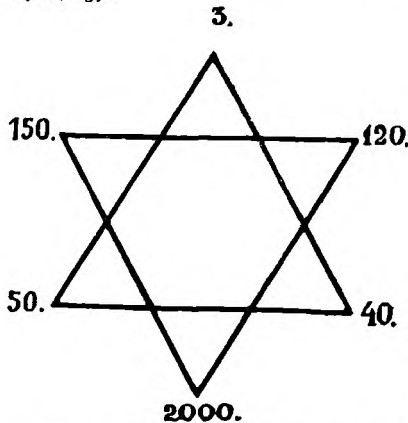
Szappangyár-Ofajipar

részvénytársaság

Telefon József 461—94.

VII. Erzsébet kö. út 6 sz.

A nyert eredményt az előbbi Δ -re illesztett fordított ∇ -re három csúcsa mellé írjuk, így:

Ezután a csúcsok áellenében levő számokat egymással megszorozván, a következő eredményt nyerjük:

$$\begin{array}{r} 2000 \times 3 = 6000 \\ 150 \times 40 = 6000 \\ 120 \times 50 = 6000 \end{array}$$

Íme, minden vallás értéke egyenlő, csak kövessék hivei — mindegyik a maga vallásának — tanításait.

STRASSER ARNOLD.

A magyar zsidóság független orgánuma az

Országos Egyetértés

független politikai hetilap. — Szerkeszti: PINTÉR MIKSA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. Thék Endre ucca 20. a.
Cikkek, novellák, riportok, eredeti helyi és külföldi tudósítások!
Megjelenik minden csütörtökön! Kérje mindenüttl!

REJTVÉNYEK.

A Remény 1929. évi 10. számának megfejtései: 21. Január. 22. Hangos, Haragos. 23. Oktalan. 24. Megható.

1929. évi őszi rejtvényfejtőbajnokságunk lezárult. „A Remény 1929. évi őszi fejtőbajnoka” címét 110 ponttal Budik Ella Újpest nyerte, ki a többiennél szebb jutalmat kap. Helyezettek és jutalmat kapnak: 2. Gál Endre, Bpest 100. 3. Csillag Albert és Kató, Bpest 97 $\frac{1}{2}$. 4. Weisz Zoltán és Andor, Bpest 89 $\frac{1}{2}$. 5. Sugár László, Győr 89. 6. Reiter Imre, Bpest 69. 7. Magyar László, Szombathely 52. 8. Rosenberg Ferenc, Újpest 49 ponttal. A többiek dicséretet és további szorgalomra buzdítást kapnak.

E számmal kezdődik a Remény 1930. évi tavaszi rejtvényfejtőbajnoksága, mely a januári, februári és márciusi számok fejtéséből fog állani.

Változatosság okából most minden számban közölni fogjuk az első 14—17 helyezett névsorát. Az eredményt májusi számunkban hirdetjük ki. Az első helyezett nyeri a legszebb jutalmat, a második a harmadikénál és a többiennél szebbet. Jutalmat kap még 8—10 versenyző. Az erős pont helyett továbbra is $\frac{1}{2}$ pontot adunk. E szám megfejtéseit legkésőbb február 3-án adjátok postára!

Mindenki küldje be saját rejtvényének a megfejtését is. Pontozzuk!

1. (7 pont)
(Krausz László)

A
KAT

2. (3 pont)
(Gál Endre)

Y	
TEVE	TEVE
TEVE	TEVE

3. (1 pont)
(Csillag Albert és Kató)

B S

4. (10 pont)

ML KED &

Rejtvényiskola.

Fejtésnél mindig gondoljatok az iskolára. Csak olyan fogással élünk, ami itt már megjelent.

A „&” lehet „et” és „és”. Az „a” lehet „névelő”. Emellett minden betű lehet „belű”, „hang”, az $\frac{1}{2}$ a „fél” mellett „tört” is. Lehet valami „magánhangzó”, „mássalhangzó”. A „.” lehet „pont”, a „-” „vessző”, „mindkettő „jel”, „írásjel”. a „-” ezenkívül „ék”, „ékezet”, „komma” is.

A múlt számban a 4. sorban való helyett solo-t olvasatok!

Alapítalott 1847

Alapítalott 1847.

SCHUNDA

MAGYAR KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ STB.

Budapest, IV., Magyar-u. 18. és gróf Károlyi-u. 5. sz. sarok

Zongorák, pianinók és harmóniumok

újak és használtak eladása, becserélése, vétele,
hangolása, javítása és kikölcsonzése.

Kaphatók mindennemű hangszerek, alkatrészek, húrok
stb. nagyban és darabonként. — Javítások szakszerű
megbízhatósággal pontosan és gyorsan végrehajthatnak.

Gramofonok

legújabb szerkezetű elektromos és rugó hajtásúak.

Gramofon-lemezek dús választékban.

Kedvező részletfizetés mellett is!

„Lehető legjobbat, legjutányosabb áron!”

Viszontelárusítók megfelelő árengedményben részesülnek.

HIRDETMÉNY.

A PESTI CHEVRA KADISA IZR. SZENTEGY-
LET az általa létesített árvavédő- és nevelőalap ka-
mataiból nyújtandó segélyekre ezennel pályázatot
hirdet. Pályázhatnak mindkét nembeli 6—14 év kö-
zötti izraelita vallásu, budapesti lakos árvagyermek-
ek. Előnyben részesülnek hadiárvák, valamint ta-
gok árvái.

A folyamodványok, amelyekhez születési, va-
lamint az árvaságot igazoló okmányok csatolandók,
1930. január 20-ig nyújtandók be a Chevra Kadisa
előljáróságához. Egyebekben felvilágosítással szolgál
az igazgatóság. (VI., Laudon-utca 3.)

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Molnár Ernő.

Igazgató: Wegscheider Othmár.

Nyomatott:

Kertész József könyvnyomdájában, Karcag. Telefon: 26.